

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—, — Poštno-čkovni
račun 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt strani
Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/16 str. Din 125.—, Mali oglasa-
si vsaka beseda Din 1.20.

„Kmetijski list“ o zla- ganju občin.

»Kmetijski list«, bivše glasilo nekda-
nje kmetijske stranke, se je v svoji šte-
vilki z dne 8. aprila oglašil k vpraša-
nju o združitvi ali, kakor on reče, o
»zlaganju« občin. To vprašanje, ki se
predvsem tiče naših kmetijskih občin, je
sedaj v odločilnem stanju ter dozoreva
k rešitvi. »Kmetijski list«, ki je doslej v
tem vprašanju modro molčal, sedaj bi-
ti položiti na tehtnico svojo »kmetijsko
stanovsko« besedo, ki jo smatra za od-
ločujočo.

List, ki poudarja z naslovom in pri
vsaki priliki tudi slovesno izjavlja, da
zastopa kmetijske interese in koristi, za-
beleži o naših občinah to-le mnenje:
»Pri nas imamo silno mnogo občin, ki
so za povoljno reševanje modernih ob-
činskih nalog veliko premajhne in ka-
terih občani so prerevni. Zato pa se je
pokazala nujna potreba, da se to neu-
godno stanje popravi na ta način, da
se več manjših občin združi v eno ve-
čjo, ki bo lažje reševala dane ji naloge,
kakor pa majhne občine, ki takorekoč
ne morejo ne živeti in ne umreti.«

K tej sodbi »Kmetijskega lista« je tre-
ba pripomniti to: Naše občine živijo že
dolgo dobo, živele so že davno prej, ne-
go je ta list zagledal luč sveta. Če so
živele prej in niso umrle, bi tudi lahko
živele v bodoče in delovale skladno s
svojimi močmi ter dosežale svoj na-
men, četudi so »občani prerevni«. Kje

pa v naših malokmetijskih razmerah
in osobito danes niso revni? Izjemo de-
lajo samo občine, kjer so industrijska
in druga velika podjetja. Drugod pa je
po večini revščina doma. Kaj pomaga,
3, 4, 5 ali še več občin z »revnimi ob-
čani« združiti? Revščina se s tem ne
spremeni v bogastvo, ki bo sposobno
za rešitev »modernih občinskih nalog.«
Nekaj drugega bo nastopilo, kar je pa
hujše kot revščina, i to je nesloga, to
so spori med posameznimi kraji velike
občine, ker bo vsak kraj zahteval za se-
be več koristi, boljše ceste, ki se morajo
najprej napraviti, itd. Nevarnost je, da
bo vsak kraj hotel občinski voz peljati
v svojo smer ter da ta voz sploh ne bo
mogel naprej.

Zanimivo je, kako pobija »Kmetijski
list« razlog, ki se navaja proti združit-
vi občin, to je prevelika oddaljenost od
sedeža županstva. Piše namreč: »Da-
našnje občinske meje so določali v do-
bi, ko še ni bilo železnice in še manj
avtomobilov, ampak so morali ljudje
hoditi še peš iz kraja v kraj in to po
zelo slabih potih... Dandanes imamo
kolikor toliko dobra in varna pota in
zato ne moremo več govoriti o potratu
časa, če gremo še enkrat tako daleč do
župana kakor naši predniki, kajti mi
hodimo, oziroma se vozimo po dobrih
potih dosti hitreje kakor so hodili nek-
daj.«

Kaj ne da, velika tolažba za tiste, ki
bi morali v »ozemno zaokroženje«, to je
veliki občini, dva-, tri-, štirikrat in še
morda večkrat dalje iti k županu, nego
je to bilo doslej?! Saj imamo danes do-
bra in varna pota, in da ne bo potrate
časa, so železnice na razpolago in avto-
mobili in tudi zrakoplovi, ki jih je
»Kmetijski list« v naglici pozabil, pa so
menda najhitrejša vozila zlasti za hri-
bovske občine! Samo to je šment, da
železnice ni v vsaki vasi, marveč je v
Sloveniji železnica razmeroma prav ma-
lo. Dokler pa železnice ne bo povsod,
bodo ljudje morali peš hoditi po »dob-
rih in varnih potih«, kar bo vedno po-
trebno po hribovitih krajih, dokler ne
bodo tam napravili železnice-vzpenjač.
Kar se tiče avtomobilov, bi res bilo do-
bro, ako bi se mogli kar vsi ljudje z
njimi voziti. Ker pa cvenka v žepu ni
dovolj in ga bo vsak dan manj, morajo
ljudje hoditi peš in tudi ne »hitreje,
kakor so hodili nekdanj.« Da je dolga
pot združena s potratu časa, bo menda
tudi »Kmetiskemu listu« jasno.

Ta list tolaži svoje čitatelje s tem,
češ, da v novih občinah ne bo treba
»za vsako figo« iti na županstvo, ker

bo v bolj oddaljenih krajih kak odbor-
nik lahko dobil pooblastilo, da podpiše
namesto župana n. pr. živinski potni
list. Saj je prav mnogo drugih stvari,
radi katerih je treba iti na županstvo,
ne samo živinski potni list in slično.
Je cela vrsta stvari, ki ne spadajo v
oddelek z napisom »za vsako figo«, so
marveč važne ter je potrebna pot v ob-
činski urad, da se izpolnijo dolžnosti,
dobijo pojasnila, dajo potrebni odgo-
vori, odnosno da človek brani svojo
pravo ter se obrani krivice.

»Kmetijski list« se je na široko razgo-
voril o »modernih občinskih nalogah«
ter zlasti poudarja potrebo lastne ob-
činske ubožnice, kakor jo zahteva »mo-
derna skrb za ubožce«. Kar se tiče skr-
bi za ubožce, naglašamo, da že sedaj
tvorijo izdatki za občinske ubožce ve-
lik del občinskega proračuna. Pri tem
je treba pomisliti, da ti občinski ubožci
po veliki večini niso v domači občini
živeli in delovali, marveč so bili v tu-
jini, odkoder se na stara leta vračajo
ubogi in bolni. Ako »Kmetijski list« mi-
li, da bi moglo več kmetijskih občin sku-
paj, oziroma ena sama velika občina
sezidati in vzdrževati »veliko in dobro
urejeno moderno ubožnico«, je svoji
fantaziji preveč razpel peruti. Saj do-
bro vemo, koliko morajo kmetijske ob-
čine — in tu jih je več nekako združe-
nih v veliko občino — prispevati za
šolstvo, za zgradbo in vzdrževanje šol-
skih poslopij, stanovanja in kurivo za
učiteljstvo itd., in kako težka so ta bre-
mena.

Dosedanji rumunski ministrski pred-
sednik Mironescu.

Londonski poslanik Titulescu, ki zdaj
sestavlja novo rumunsko vlado

Premnogo je bolcni, ki ogrožajo naše Zdravje.

Na srečo se pa nekatere izmed njih lahko ozdravi na zelo enostaven način. Čujte! 1. Pri protinu, ledvičnih kamenčkih in pesku trikrat dnevno po 1 do 3 čaše ogrete **Radenske vode** zdravilnega vrelnca. 2. Pri kroničnem vnetju ledvic, hipertrofiji prostate, želodčnem in črevesnem katarju, Urethritis, Cystitis, Pcelitis in Fluor albus dnevno 3 do 6 kupic ogrete **Radenske vode** Kraljevega vrelnca. 3. Pri katarju krhlja in bronhijalnem katarju večkrat dnevno po 1 čašo **Radenske vode** zdravilnega vrelnca z vročim mlekom. 4. Pri Ikterus, zastajanju v jetrih in pri žolčnih kamenčkih dnevno 3 do 6 čaš **Radenske vode** s Karlbadske soljo. 5. Pri Diabetes mellitus, zavapnjenju arterij, golši in Basedovu pije se najboljše redno namesto druge **Radenska voda**, najmanj pa trikrat dnevno po 1 čašo. 6. Pri želodčnih in črevesnih ranah dnevno 3 čaše prekuhane in zopet ohlajene

Radenske vode zdravilnega vrelnca.

Iz svoje razlage izvaja »Kmet. lista« zaključek: »Današnje moderne naloge, ki so naložene občinam, kar kričijo po združitvi malih občin v večje... Reforma naših občin je torej skrajno potrebna, ker jo zahteva moderna doba.« Nekdanje glasilo nekdanje kmetijske stranke se torej vneto zavzema za moderne občinske naloge, ki baje kar »kričijo« po združitvi občin ter jo delajo »skrajno potrebno«. Sodobno o tem »kričanju« in o tej »skrajni potrebi« prepuščamo našim kmetijskim čitateljem.

*

IZ RAZNIH DRŽAV

Nova rumunska vlada pod predsedstvom dosedanjega londonskega poslanca Titulescu bo najbrž sestavljena ne glede na stranke in jej bo poverjen razpis novih volitev.

Pravilno tolmačenje odpovedi avstrijskih trgovinskih pogodb. Kakor že smo omenili zadnjič, je odpovedala Avstrija trgovinsko pogodbo: Jugoslaviji, Čehoslovaški in Madžarski. To odpoved tolmačijo pravilno v tem smislu, da predstavlja nemško-avstrijska carinska združitev enako carinsko zakonodajo za obe državi. Dosedaj imata Nemčija ter Avstrija lastne trgovinske pogodbe. Če pa hočeta izenačiti carinske predpise in se zediniti na isto carinsko politiko, potem morata odstraniti vse stare obveznosti, jih nadomestiti z novimi tako, da bodo odgovarjale potrebam novega carinskega ozemlja in tudi politični naklonjenosti obeh držav, katere hočeta v bodoče Avstrija ter Nemčija pridobiti zase. Odpoved trgovinskih pogodb Avstrije z zgoraj omenjenimi državami je predigra popolnega združenja Avstrije z Nemčijo.

Preložen sestanek. V očigled razorožitveni konferenci in zaradi carinske združitve Nemčije z Avstrijo je povabila angleška vlada nemškega kanclerja dr. Brüninga in zunanjega ministra dr. Curtiusa ter francoskega zunanjega ministra Brianda na Angleško

na razgovor. Francoz Briand je povabil odklonil in tako je bil omenjeni sestanek preložen na prve dni v mesecu juniju.

Zasedanje bolgarske zbornice je podaljšano do 18. aprila, da bodo zamogli načrt novega volilnega zakona dobro proučiti. Ministrski predsednik Ljapčev bode podal ostavko vlade še pred razpustom parlamenta. Poskušalo se bode sestaviti začasno vlado, ki bi naj izvedla neodvisne volitve.

Volitve novega predsednika francoske republike se bodo vršile 13. maja in je dosedaj znanih že 8 kandidatov.

Italijansko državno gospodarstvo je na zelo slabih nogah. Italijanskemu državnemu proračunu prerokujejo že sedaj, da bo dosegel njegov primanjkljaj koncem letošnjega proračunskega leta 2 milijardi. Brezposelnost je znašala v Italiji letos 28. februarja 765.325. Padli so vsi industrijski proizvodi, nezadovoljnost med delavstvom ter kmeti po južni Italiji krotijo ter strahujejo le še z orožjem.

Angleška mornarica poseti Nemčijo. V letošnjem poletju bosta izmenjali posete angleška in nemška vojna mornarica in to prvič po letu 1914.

Na Portugalskem revolucija. Na Portugalskem je izbruhnila revolucija, katero še zadržujeta policija in vojaštvo. Tokratna revolucija je na Portugalskem 22., odkar je bil odstavljen zadnji portugalski kralj Manuel.

*

PO SVETU KATOLIŠKEM

Moderna prometna sredstva v misijonski službi.

Misijonar o. Schulte pripoveduje: »Pred štirimi leti se mi je porodila misel, da je treba misijonsko delo predrugačiti z modernimi prometnimi sredstvi, z: letali, motornimi čolni ter avtomobili.

Pred leti je umrl v južno-zapadni Afriki na malariji in pljučnem vnetju

moj najboljši prijatelj. Ako bi bil imel pravočasno pri rokah zdravnika in zdravila, bi bil gotovo ostal pri življenju. V najbolj vročih misijonskih pokrajinah se še pač vedno poslužujejo za potovanja: mul, volov, kamel in navadnih čolnov. Pri teh starodavnih prometnih sredstvih je treba dneve in tedne in mesece, da dospe človek na cilj potovanja.

Neprestano se mi je podila po glavi usoda mojega prerano umrlega prijatelja. In naenkrat se mi je rodil sklep: upeljati v misijonsko delo iznajdbe novodobne tehnike.

Že leta 1927 se mi je posrečilo, da sem prejel v dar: 1 letalo, 1 motorno kolo, 2 parna čolna in 1 avtomobil. Z uvedbo modernih prometnih sredstev v misijone je nepregledno olajšano delo misijonarjev in zdravnikov.

Oče Schulte pripoveduje dalje, kako se mu je posrečilo, da je dosegel v aeroplanu v sedmih urah pokrajino Ovamba v Afriki, kjer je trpele največje pomanjkanje 120 tisoč domačinov in med katere je razdelil živila in zdravila. Poprej brez aeroplana so rabili v omenjeno pokrajino z volovsko uprego 70 dni, s tovornim avtomobilom 7 dni. Najbližja železniška postaja je oddaljena 600 km. Za moderna prometna sredstva je treba tehnično naobrazenih misijonarjev in pater Schulte se je učil in vadil letalstva med vojno.

S pomočjo letala in avtomobila so misijonarji temeljito proučili rastlinstvo, živalstvo in podnebje v popolnoma neraziskanih pokrajinah osrednje Afrike. Osnovali so več pristanišč za aeroplane v puščavi in s pomočjo teh je mogoč najhitrejši promet s pošto in tolikanj potrebnimi zdravili.

— —

Vatikan in Avstrija bosta sklenila med seboj posebno pogodbo, ki se imenuje konkordat.

Vatikan je izročil prometu svoj denar. Minuli teden so izročili prometu prve vatikanske novce. Dovoljenje za izdajo je dal papež na velikonočni ponedeljek. Gre za zlatnike po 100 in 20 lir s papeževo sliko, za srebrnike po 20 in 5 lir ter za niklast denar.

Gorečnost katolikov črncev za sprejem sv. obhajila. V očigled večkratnemu sprejemu Zveličarja v sv. obhajilu se ne ustrašijo h katoliški veri pristopli zamorci nobenih žrtev. Iz afriške Majumbe poroča misijonar ta le slučaj: »Neko noč me prebudi iz trdega spanja močno trkanje po vratih. »Kdo je zunaj?« — »Marzial.« — No, tega imena še nisem bil nikdar slišal. Hitro se oblečem ter odprem vrata. Pred menoj stoji mlad zamorec, ves premočen od dežja, a smehljajoče prijaznega obraza. — »Oče, danes je praznik sv. Jožefa, rad bi opravil spoved ter sv. obhajilo in se zopet hitro vrnil.« — »Zakaj tako pozno v noči?« — »Ne morem drugače. Pater, ki je opravljal to misijonišče pred teboj, me je vsikdar sprejel v noči. Sem namreč kuhar ob morski obali. Moj gospodar mi da dovoljenje, da grem slobodno na misijonsko postajo, a le pod pogojem, da radi tega ne trpi moje delo. Moram skrbeti, da sem kolikor mogoče zgodaj